

М.Л. Серік, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

Л.Ф. Павлоцька, канд. мед. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

С.П. Антоненко, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ

Однією з основних тез сучасної освітньої концепції є створення умов для самостійної та індивідуальної роботи студента. Це дозволяє забезпечити всебічний розвиток фахівця не лише за рахунок аудиторних занять, а й завдяки самоосвіті. Індивідуальна робота студентів – невід’ємний складник підготовки фахівців у вищій школі та одна з форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами обов’язкових навчальних занять. Її спрямовано на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, їх поглиблення, набуття і удосконалення практичних навичок та умінь щодо відповідних спеціальності та напряму. У процесі вдосконалення професійної освіти акцент діяльності викладача дедалі зміщується з розробки нових форм і методів активізації власної діяльності на стимуляцію активності студентів. Від волі, інтересів і прагнень останніх залежить ступінь залучення до навчального процесу і, як наслідок, успішність оволодіння професією. Саме тому під час підготовки фахівців будь-якого профілю у вищих навчальних закладах індивідуальній роботі студентів надається пріоритетного значення. Усіляко заохочується їх творча ініціатива, прагнення до глибокого проникнення у теоретичні основи, вдосконалення практичних навичок в обраній галузі діяльності. Самостійна та індивідуальна роботи є складними видами діяльності, які можуть бути пов’язані між собою, збігатися на певних етапах розвитку або загалом. Самостійна та індивідуальна роботи за умови позитивного ставлення і повного розуміння студентами їхніх цілей можуть стати самоосвітньою діяльністю. Для того щоб забезпечити трансформацію самостійної роботи в самоосвітню діяльність, необхідно сформувані у студентів позитивне ставлення до професійно значущих цілей, високий рівень знань, умінь самостійно працювати з джерелами інформації, організаційно-управлінські уміння й навички.

Специфіка професії потребує систематичної індивідуальної та самостійної роботи, безперервного самовдосконалення. Причому

особливого значення набуває період самостійної роботи під час навчання, коли майбутній фахівець може обрати правильний напрямок своєї самопідготовки за допомогою викладача. Останній має не лише передавати студентам інформацію у готовому вигляді, але й здійснювати цілеспрямоване управління їх самостійною діяльністю. Необхідно, щоб викладачі забезпечували пізнавальну активність студентів, проблемність, професійну спрямованість, а також індивідуалізацію їх навчання.

З огляду на це на кафедрі гігієни харчування та мікробіології впроваджена система індивідуальних занять із розрахунку гранично допустимих концентрацій токсичних речовин у нових видах продуктів харчування, а також низка ситуаційних завдань для студентів факультету товарознавства та торгівельного підприємництва та Навчально-наукового інституту харчових технологій та бізнесу ХДУХТ. Ці завдання виконуються в межах вивчення дисциплін, відповідно «Санітарно-гігієнічна експертиза товарів народного споживання» і «Основи фізіології та гігієни харчування», «Гігієна і санітарія». В результаті самостійної та індивідуальної роботи в межах цих дисциплін студенти:

- аналізують широкий спектр нормативної та технологічної документації;
- аналізують плани підприємств та виявляють конструктивно-планувальні недоліки;
- розробляють системи санітарного менеджменту та аудиту на проектних моделях підприємств тощо.

Крім того в процесі виконання індивідуальних завдань студенти знайомляться із санітарно-гігієнічним значенням вмісту в харчових продуктах токсичних речовин та основною нормативною документацією. Виконання завдання дозволяє сформуванню аналітичне мислення студентів, творчий підхід до виконання завдання, а також надати навичок роботи з нормативною документацією. Результати виконання індивідуальної роботи оформлюються у вигляді звітів та рефератів, доповідаються та обговорюються студентами на практичних заняттях.

Таким чином, використання індивідуальних розрахункових завдань в організації самостійної роботи студентів дозволяє не тільки інтенсифікувати їх роботу, а й закладає основи їх подальшої постійної самоосвіти. Отже, педагогічне інформаційно-освітнє середовище, яке створюється за допомогою інтеграції нових та традиційних форм навчання, й визначає індивідуальну та самостійну роботу студента як незалежну та творчу.